

*Kuva 48. Näkymä Nekalanrannan
luoteisosasta järvelle.*

Osa-alueet

Nekalanrannan yleissuunnitelma-alue on jaettu 9 eri osa-alueeseen. Osa-alueet on numeroitu luoteesta kaakkoon oheisen kartan mukaisesti.

Seuraavilla sivuilla on kustakin osa-alueesta kuvattu alueen nykytila sekä esitelty suunnitelmaratkaisut ja tavoitetila suunnitelmakarttana. Lisäksi kunkin osa-alueen monimuotoisuusarviot on koostettu tähän erillisestä raportista (Ramboll Finland Oy, 2021).

Osa-alue 1: Kunnostettavat niittyalueet

Osa-alue 2: Säilyvät metsiköt

Osa-alue 3: Vanhan kaatopaikan alue

Osa-alue 4: Uudet leikki- ja toiminta-alueet

Osa-alue 5: Viljelypalsta-alue

Osa-alue 6: Kulttuuriniityt

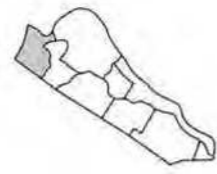
Osa-alue 7: Vanha taimisto

Osa-alue 8: Matonpesupaikan uudistus

Osa-alue 9: Säilyvä rantavyöhyke

Kuva 49. Yleissuunnitelman osa-aluejako.

Osa-alue 1: Kunnostettavat niitty-alueet

Nykytila

Nekalanrannan läntinen kulmaus Nekalantien ja Rantaraitti -nimisen kadun kulmassa on pääasiassa avoin heinävaltainen niitty. Vallitsevana lajina on seittitakiainen, joka muodostaa yhtenäisiä kasvustoja. Niityn läpi kulkee useita polkuja, jotka halkovat sen osiin.

Niityn itälaidalla on vanha varastoalue, josta on purettu huoltorakennus.

Nekalantien ja Rantaraitti-kadun reunoilla on myös nurmipintaisia alueita. Vanhan muuntamorakennuksen ympäristössä on leikattua nurmea sekä joitakin koristeistutuksia.

Niityn pohjoispuolella, lähellä rantaa on puustoisempi ja puistomaisempi osuus, josta käytetään myös nimitystä Kurjenpuisto.

Kuvat 50.-53. Valokuvia nykytilasta. Niittyvaltaisen osa-alueen läpi kulkee useita polkuja. Rannassa on oleskelupaikka.

Kuva 54. Osa-alueen 1 suunnitelma 1:1500.

Kuva 55. Ideakuva kasvillisuuspainanteesta.

Kuvat 56. Ideakuva kukkaniitystä.

Suunnitelma

Niittyalueelle sijoittuu pilaantuneita maita ja öljyistä täyttöä. Maat kunnostetaan erillisen suunnitelman mukaan, jonka jälkeen alueelle kylvetään uusi niitty. Niittyalueen poikki kulkeva erittäin käytetty polkuyhteys perustetaan käytäväksi.

Niittyalueen reunasta puretun huoltorakennuksen alue perustetaan uudeksi niityksi.

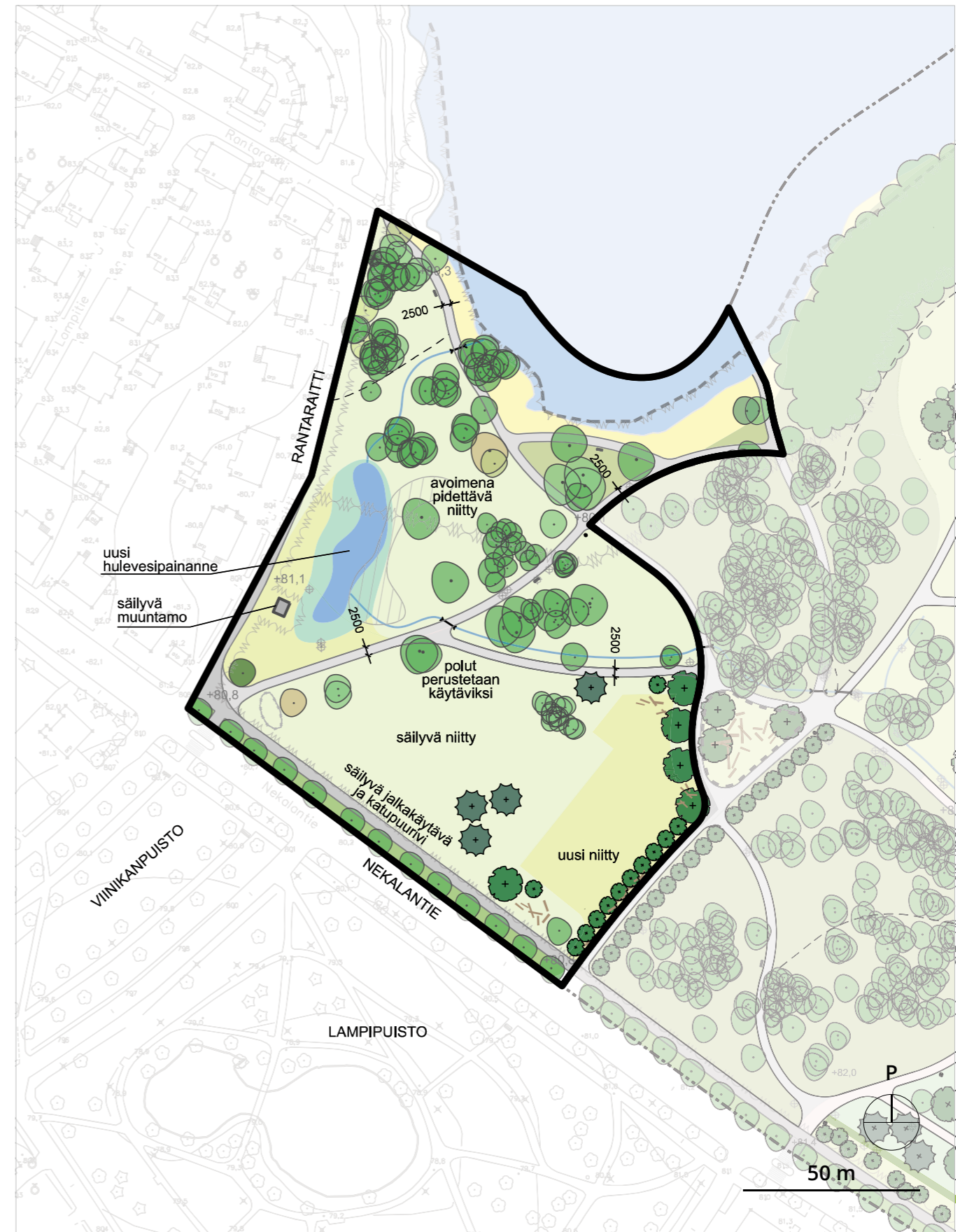
Rantaraitti-tien varressa sijaitsevan muuntamon taakse sijoitetaan uusi kasvillisuuspainanne, johon vanhan kaatopaikan ja kunnostettavien niittyjen vedet johdetaan painovoimaisesti puhdistettavaksi.

Monimuotoisuusarvio

Nykyinen niittyalue on arvioitu laadultaan heikoksi rakenteellisen yksipuolisuuden sekä vieraslajien esiintymisen johdosta. Vanhan huoltorakennuksen alueelle ei annettu monimuotoisuusarviota sen kasvipeitteettömyyden johdosta.

Monimuotoisuutta saadaan parannettua, kun varastointi poistetaan alueelta ja alue otetaan puistokäyttöön. Osa-alueen laatukriteereiksi on lisäksi määritelty alueen pitäminen avoimena, pusikoitumisen välttäminen, haitallisten vieraslajien pitäminen poissa sekä kasvillisuusvalintojen kulutuskestävyys ja erikorkuisuus.

Yleissuunnitelma on yhdenmukainen tavoitteiden kanssa. Tarkemmat kriteerit huomioidaan jatkosuunnittelussa sekä hoitotoimenpiteissä. Monimuotoisuutta lisää myös uusi luonnonmukainen hulevesipainanne. Alueelle suunnitellut koira-aitaukset vähentävät niityn määrää.

Osa-alue 2: Säilyvät metsiköt

Nykytila

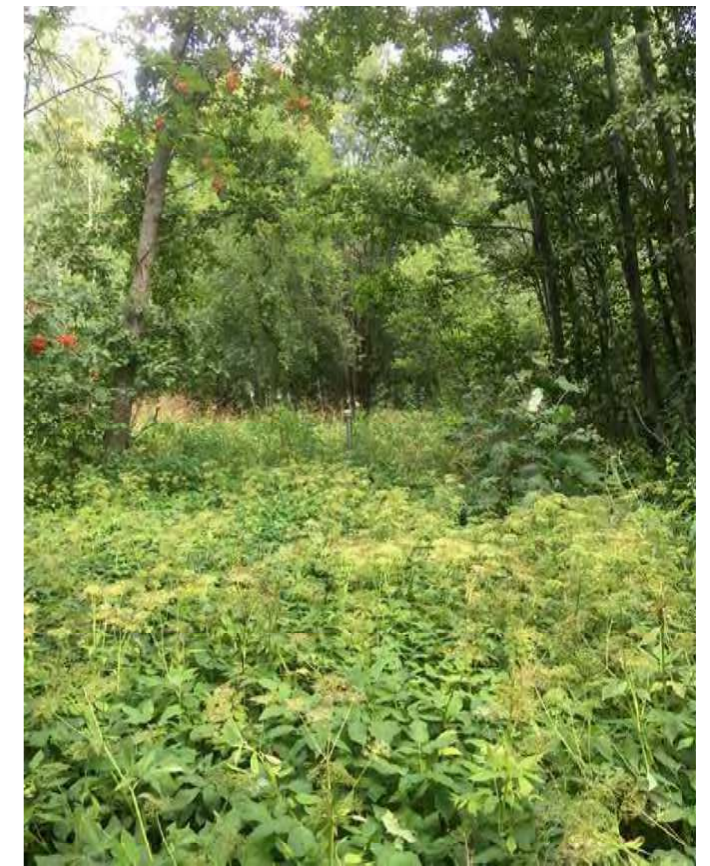
Osa-alue koostuu kahdesta metsiköstä, jotka ovat kävelyteiden ympäröimiä.

Pohjoisempi metsikkö on linnustollisesti erityisen tärkeä ja siellä on tehty runsaasti mm. tikkahavaintoja (enimmäkseen pikkutikka, myös käpytikka ja valkoselkätikka). Metsikkö on lehtipuuvaltainen lehtomainen metsäsaareke, jonka puulajeina tavataan ainakin vaahteraa, harmaaleppää, koivua, saarnea ja tuomea. Alue on notkelmassa ja täten kostea. Maalahopuuta on paljon. Metsikkö on myös liito-oravan ydinaluetta. Alueella on tehty runsaasti liito-oravahavaintoja.

Eteläisemmän metsikköalueen poikki kulkee pieni polku.

© Ramboll Finland Oy

Kuvat 57.-60. Valokuvia nykytilasta. Alue koostuu metsiköistä ja niiden poikki kulkevista poluista ja käytävistä.

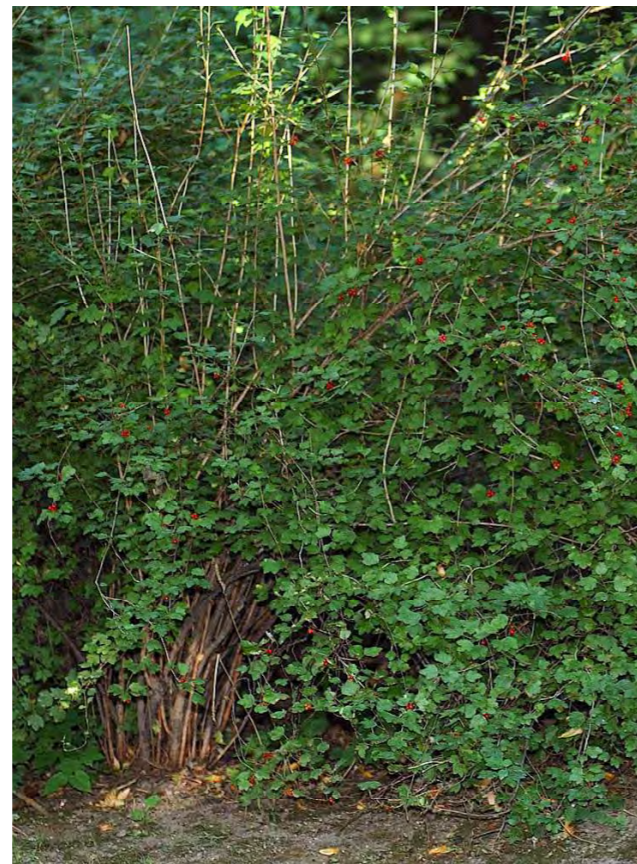
Suunnitelma

Osa-alueen metsiköt on tarkoitus pitää nykytilassa. Lahopuuta lisätään alueelle ja olemassa olevien puiden annetaan vanhentua rauhassa. Lintumetsää laajennetaan puiston pääkäytävän toiselle puolelle. Lahopuun lisäksi alueelle tehdään uusia istutuksia, jotka entistään parantavat pikkulintujen elinoloja tuomalla hyönteisiä ja marjoja. Sopivia lajikkeita alueelle, esim. herukat, tuomi, pajut ja jalot lehtipuut. Osa-alueelle ei sijoiteta toimintoja tai penkkejä. Linnustosta ja liito-oravan ydinalueesta voidaan kertoa infotauluin.

Monimuotoisuusarvio

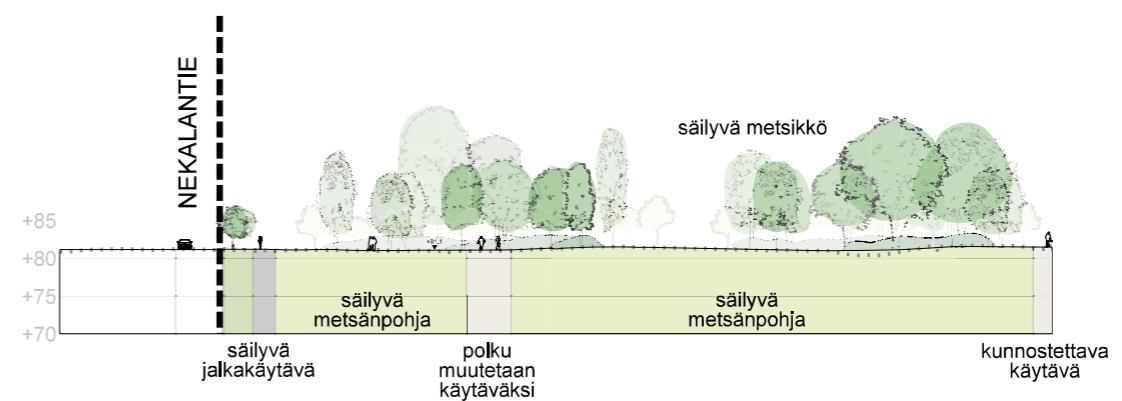
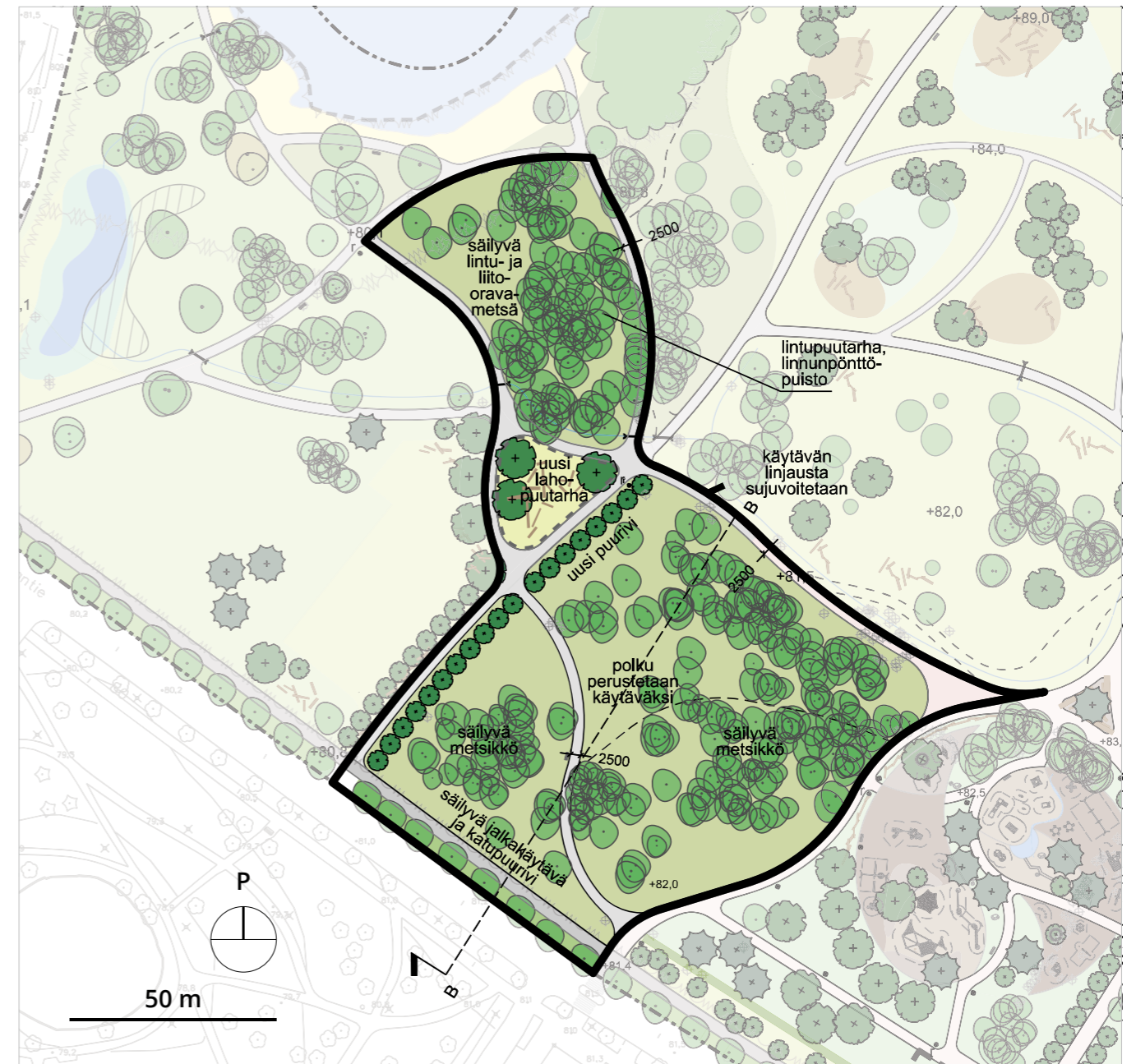
Puiston monimuotoisuusarvion mukaan osa-alueen 2 alueet ovat metsälaikkuja, joista pohjoisemman laatu on hyvä ja eteläisemmän keskinkertainen. Alueelle sijoittuu merkittävien lajien elinympäristöjä ja alueen monimuotoisuusarvot ovat korkeat.

Suunnitelma ei heikennä alueen luontoarvoja ja alueelle suunniteltu lahopuutarha vahvistaa alueen monimuotoisuutta.

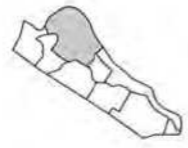

Kuvat 61.-62. Ideakuvia lintupuutarhoista.

Kuva 63. Osa-alueen 2 suunnitelma 1:1500.

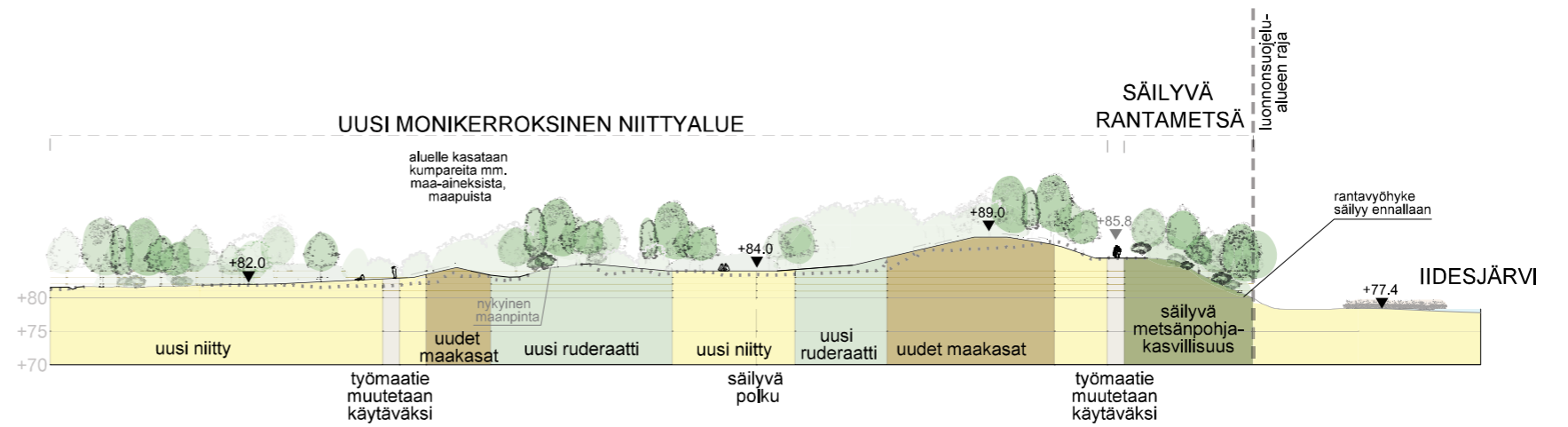
Kuva 64. Leikkaus B-B 1:1000.

Osa-alue 3: Vanhan kaatopaikan alue

Nykytila

Maa-ainesten varastointipaikkana toimiva vanhan kaatopaikan alue käsittää avoimen ympäristön, joka on reunoiltaan puustoutunut. Rantaan voimakkaasti laskeva rinne on rehevää, lehtomaisen kankaan metsikköä. Kaatopaikan avoin ympäristö käsittää maa-ainekasvoja ja kulkureittejä, jotka ovat pääasiassa ajoneuvoliikenteen käytössä. Maa-ainekasvat ovat suurimmaksi osaksi kasvipeitteisiä käsittäen kulttuurilajeja sekä puutarhalajeja. Vieraslajeja esiintyy runsaasti ja jättipalsami muodostaa laajoja kasvustoja kasojen ympärillä. Kaatopaikka-alueen vesirannassa on paikoin leveitä, korkeakasvuisia järviruokovaltaisia kasvustoja.

Kuva 65. Leikkaus C-C 1:1000.

Kuvat 66.-68. Valokuvia nykytilasta. Vanha kaatopaikka-alue on toiminut vuosia maa-ainesten varastointipaikkana. Kasoilla kasvaa vieraslajeja. Alueen käytävät ovat leveitä ajoreittejä.

Kuvat 69-70. Ideakuvia kerroksellisesta niitystä ja levähdyspaikoista.

Kuva 71. Osa-alueen 3 suunnitelma 1:1500.

Suunnitelma

Vanhan kaatopaikan alueelta ja ympäristöstä poistetaan haitalliset vieraslajiesiintymät, kuitenkin säilyttäen nykyisen lehtomaisen rantametsän. Kaatopaikan lakialueen ekologista tilaa kehitetään ja se muutetaan virkistyskäyttöön sopivaksi.

Kaatopaikan lakialue muotoillaan stabiiletti huomioon ottaen kerrokselliseksi niitty- ja ruderaattialueeksi, jotka palvelevat alueen arvokasta eliöstöä. Ruderaattialueet sijoittuvat maakasoille ja niiden väliin. Niiden alueille kasataan risukasoja ja maapuita. Kumpareiden pinta voi olla monimuotoista maa-aineksiltaan ja niihin saa kehittyä omanlaisensa ruderaattikasvillisuus. Kaatopaikan niittyalueille istutetaan monilajisia, ja -kerroksellisia puuryhmiä tai pienialasia metsiköitä. Niiden lajisto on kotoperäisiä kukkivia puita ja pensaita, kuten tuomia ja pihlajia. Ne tarjoavat suojaa ja ravintoa linnuille ja hyönteisille. Puuryhmät rajaavat avointa tilaa sekä muodostavat avointa tilaa rajaavan kerroksellisen puustoisin ilmeen.

Niittyalueella säilyy rinnettä kiertävä ja kaatopaikan läpi kulkevat reitit. Reitien varrelle sijoitetaan penkkejä ja puistokeinuja levähdyspaikoiksi. Tavoitteena on luoda vetovoimainen, virkistyskäyttöön sopiva ja kasvillisuudeltaan monimuotoinen ympäristö.

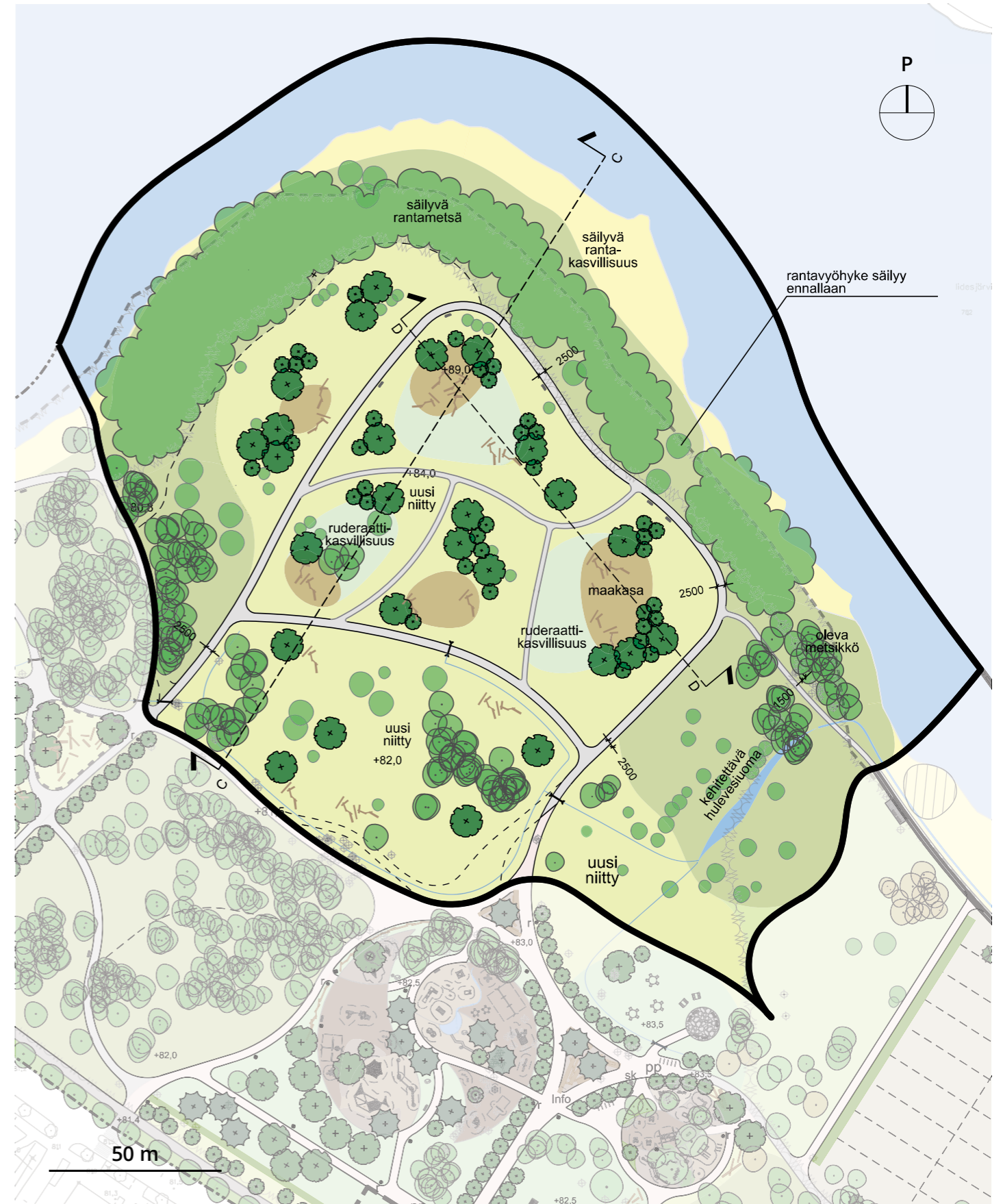

Monimuotoisuusarvio

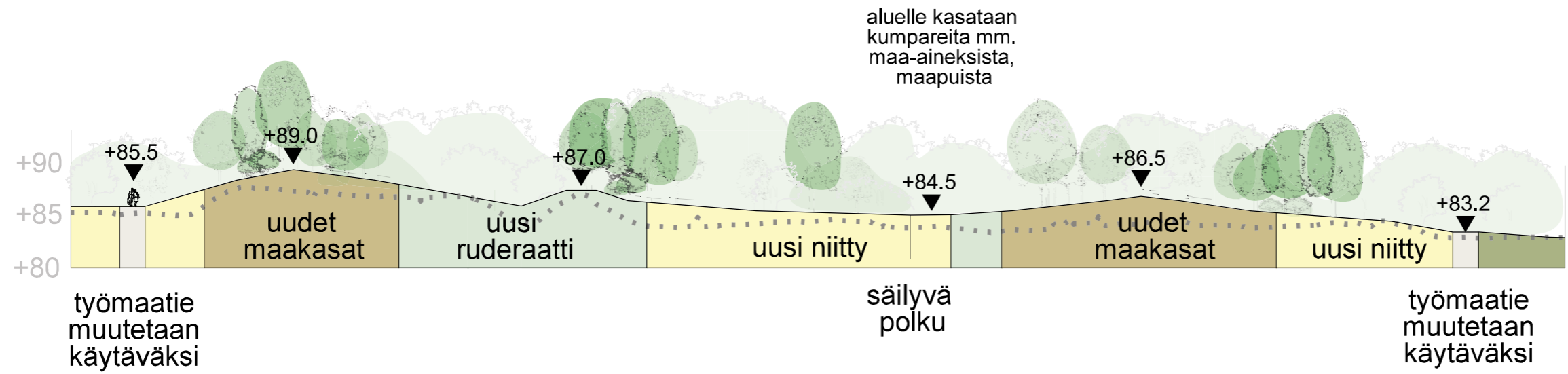
Kaatopaikka-alueen nykytila on arvioitu laadultaan heikoksi. Reunametsät ovat keskinkertaisia ja rantavyöhykkeen kasvillisuus on monimuotoisuudeltaan arvokasta.

Vanhan kaatopaikan alueen muuttaminen niityksi, jossa on pensaikkoo parantaa kasvillisuuden laatua. Alueelle suunnitellut risukot ja kerrokselliset kumpareet muodostavat myös jatkossa linnustolle tärkeitä pesäpaikkoja. Tärkein parantava laatutekijä on haitallisten vieraslajien perusteellinen poistaminen.

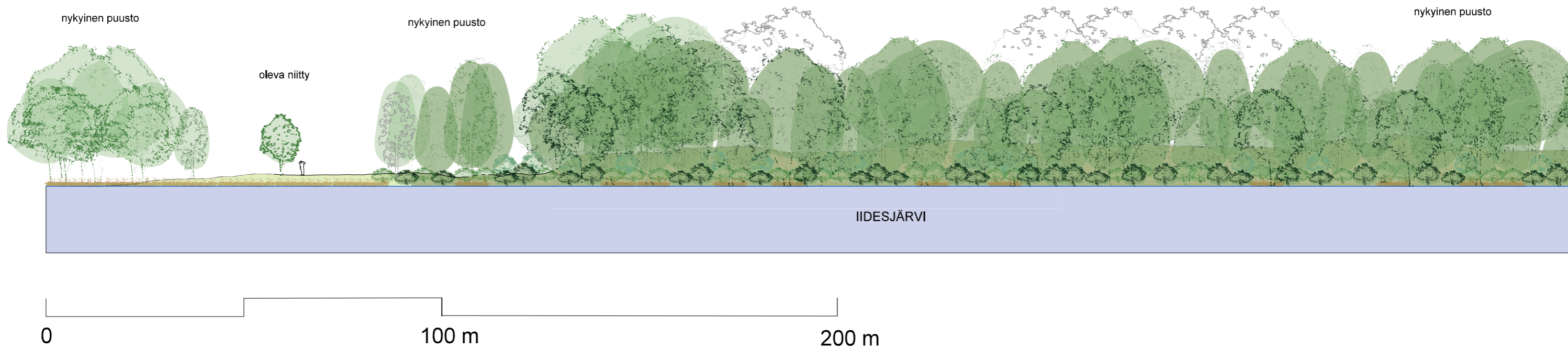
Lisäksi tarkemmassa suunnittelussa kasvillisuus tulee suunnitella kerrokselliseksi ja vaihtelevaksi ja kasvivalinnoissa suositetaan monipuolisesti erilaisia kotimaisia mesikasveja.

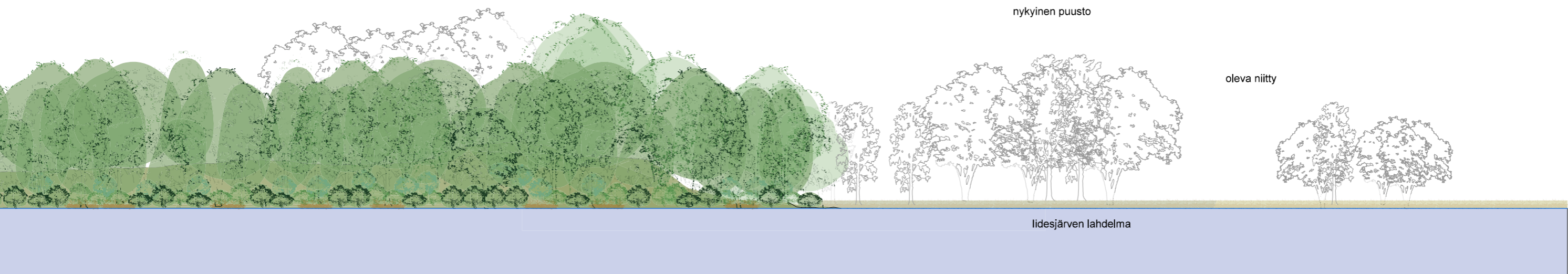

Kuva 72. Leikkaus D-D 1:500.

Kuva 73. Kaatopaikan alueen julkisivu Iidesjärveltä sekä vastarannalta katsottuna.

nykyinen puusto

oleva niitty

Iidesjärven lahdelma

Osa-alue 4: Uudet leikki- ja toiminta-alueet

Nykytila

Alue on voimakkaasti ihmisen muokkaama, ja ollut sitä jo pitkään. Osa-alueen länsireunassa on sijainnut rivitaloja, joiden purkamisen jälkeen paikalle on perustettu aidattu varikkoalue. Varikkoalue liittyy Nekalantiehen etelästä. Varikkoaluetta ympäröivät pienet metsiköt/puuryhmät, joita jakavat kulkuväylät ja kävelytiet. Alueelta kuljetaan maankaatopaikalle, mistä johtuen kulkuväylät ovat leveitä ja pääosin raskaan ajoneuvoliikenteen käytössä.

Osa-alueen itäreunassa olevat kangasmetsät ovat lehtipuuvaltaisia. Ne ovat rantavyöhykkeen lehtomaisia kangasmetsiä karumpia ja kuivempia, lähinnä tuoreen kankaan metsiköitä. Alueen metsät ovat voimakkaasti kulttuurivaihteisia, eikä niissä esiinny varsinaisesti erikenteisuutta.

Kuvat 74.-77. Valokuvia nyky-tilasta. Alue ei pääasiassa ole virkistyskäytössä, vaan sillä on erilaisia aidattuja ja aitaamattomia varastointi- ja ajoalueita.

Suunnitelma

Varikkoalue on poistumassa, ja kaatopaikan kunnostuksen jälkeen puistoon ei ole enää ajoneuvoliikennettä. Alue muutetaan virkistyskäyttöön. Alueesta tehdään Nekalanrannan toiminnallinen alue, jolle sijoitetaan tilava leikkipaikka kaikenikäisille lapsille sekä kuntoilu- paikka, joka palvelee vanhempia.

Osa-aluetta kehitetään puiston pääsisäänkäyntinä; leikki- ja kuntoilu- paikkojen välistä kulkee leveä kulkuyhteys puiston muille tärkeille reiteille. Käytävä reunustetaan pienpuurivein, jotka johdattavat kulkijaa kohti kukkivaa puistoa. Reittien keskeisimmille risteysalueille luodaan lahoppuutarhoja sommitellen puunrunkoja ja kiviä hakepinnalle. Risteyksiin istutetaan myös puita.

Leikkipaikka sijoitetaan pääreitit länsipuolelle ja se suunnitellaan luontolähtökohdista. Leikkivälineet valitaan luonnonympäristöön sopivina, materiaalina käytetään pääasiassa puuta. Leikissä hyödynnetään alueelta löytyviä luonnonmateriaaleja kuten kiviä, käpyjä ja puunrunkoja. Puunrungoista rakennetaan leikkipaikan rajalle lahoppuaita, joka rajaa leikkialuetta luoden samalla elinympäristöjä pikkulinnuille ja hyönteisille.

Leikkipaikan muotoilu on vapaamuotoista ja soljuvaa, tavoitteena on myötäillä maastosta mahdollisesti löytyviä omia maastonmuotoja ja -piirteitä. Leikkialueille muotoillaan pieniä kumpuja ja harjanteita, jotka luovat leikkipaikalle suojaisempia paikkoja. Pintamateriaaleina käytetään pääasiassa leikkipaikalle soveltuvia hiekka- ja hakepäällysteitä, rinteissä

voidaan käyttää myös sidottuja materiaaleja kuten kierrätysraakakumipäällystettä.

Leikkivälineet ryhmitellään toiminnallisiksi kokonaisuuksiksi; kiipeilyalue, keinumaailma, hitaat leikit, vauhdikkaat leikit ja vesileikit. Lisäksi leikkipaikalle sijoitetaan luontoleikkeihin kannustavia rauhallisempia alueita kuten seikkailumetsä ja metsäinen taival. Leikkivälineiden ryhmittelyssä huomioidaan myös ikäryhmät, mutta eri ikäisten alueita ei rajata toisistaan aidalla.

Leikkipaikka sijoittuu Nekalanrannan toiminnalliselle vyöhykkeelle eli lähelle Nekalantietä. Leikkipaikan ja katualueen välille jätetään kuitenkin runsaasti tilaa, ja katualueen reunaan suunnitellaan monimuotoinen suojakasvillisuuden vyöhyke. Vyöhykkeelle istutetaan puita ja pensaikkoja, minkä lisäksi rajavaksi elementiksi rakennetaan hyönteishotelli-aita. Aita toimii sekä näkö- että melusuojana, ja rakennetaan erityisesti pölyttäjiä ja muita hyönteisiä palvelevana elinympäristönä käyttäen paikalta löytyviä luonnonmateriaaleja. Hyönteishotelliaihe toimii myös opetuksellisenä elementtinä leikkipaikalla.

Kadun suojavyöhykkeen ja leikkipaikan nurmi-alueiden välille jätetään varaus leikkipuistorakennukselle. Leikkipaikka voidaan toteuttaa myös ilman rakennusta.

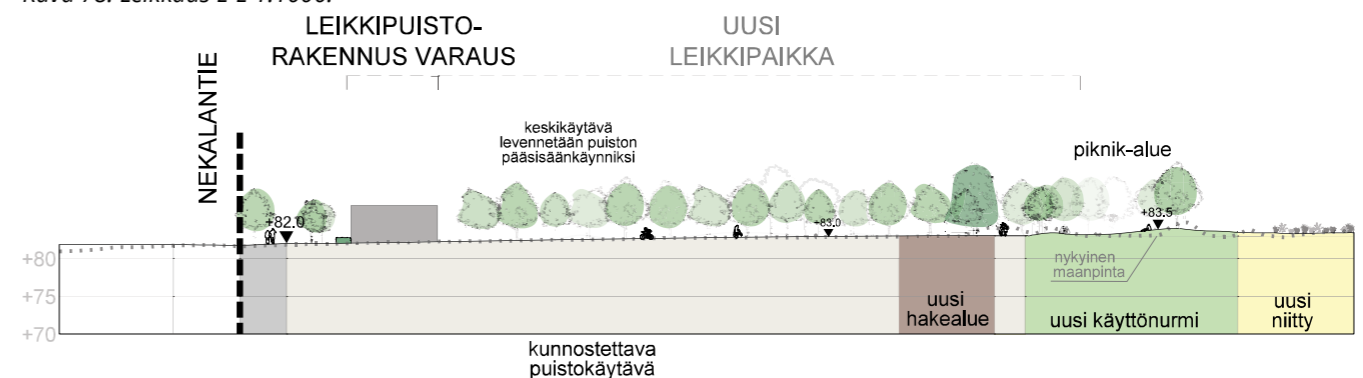
Pääkäytävän itäpuolelle sijoitetaan kuntoilu- paikka. Kuntoilualue suunnitellaan muotokiel- tään ja pintamateriaaleiltaan yhteneväiseksi leikkipaikan kanssa. Välineistössä suositaan

neutraaleja sävyjä ja puuta. Erilaisiin tasapai- noilu- ja temppuilutoimintoihin hyödynnetään puunrunkoja. Kuntoilu- paikan eteläpuolelle luodaan avoin nurmialue, jota voidaan käyttää pelailuun ja puisto- jumppiin.

Leikki- ja kuntoilu- paikkojen lisäksi, alueen toiminnallisuutta jatkaa uusi piknik-alue. Piknik-alue hyödyntää nykyistä avointa aluetta, josta avautuvat näkymät lidesjärvelle. Alueelle sijoitetaan uusi grillipaikka, jonka avulla vähennetään epävirallisia nuotiopaikkoja eri puolilla puistoa.

Osa-alueen kaakkoisreunaan, Nekalantien varteen, sijoitetaan koko puistoa palveleva pysäköintialue sekä huolto- piha. Niiden rakentamisessa hyödynnetään nykyinen kivituhka- kenttä, joka on palvellut varikkoalueen ja maa- aineiden varastoinnin rekkaliikennettä. Kadun reunan pensasvyöhyke säilytetään, ja se toimii jatkossakin näkösuojana ja puistomaisen tunnelman jatkumona.

Kuva 78. Leikkaus E-E 1:1000.

Monimuotoisuusarvio

Leikkipaikan kohdalle sijoittuva vanha varikkoalueella ei ole kasvillisuutta, joten sille ei ole annettu nykytilassa monimuotoisuusarviota. Viereiset metsä- alueet ovat laadultaan keskinkertaisia.

Leikki- ja toiminta-alueen rakentami- nen lisää alueen kasvillisuutta, minkä myötä koko alueelle voidaan antaa mo- nimuotoisuusarvosanat ja tilanne para- nee nykytilasta.

Leikki- ja toiminta-alueiden pitäminen avoimena, kasvillisuuden monimuotoi- suus ja haitallisten vieraslajien poisto nostaa alueiden laadun keskinkertai- selle tasolle. Luontoteemainen liikun- ta-alue sijoittuu metsäksi luokitellulle kuviolle, mikä vähentää alueen biodi- versiteetti pisteitä tältä osin. Linnustol- taan arvokas metsäkuvio osa-alueen itäosassa säilyy. Kokonaisuudessaan alueen monimuotoisuus- pisteet kuiten- kin nousevat.

Pysäköintialueen pohjoispuolelle sijoittuva metsäinen osuus säilyy. Helppokulkuisen metsän alueelle suunnitellaan erilaisia majoja tai rakennelman runkoja, joita käyttäjät voivat täydentää metsästä löytyvillä materiaaleilla. Majametsällä aktivoidaan puiston metsikköjä luoden luovuutta ja mielikuvitusta ruokkivaa toimintaa lapsille ja vanhemmille.

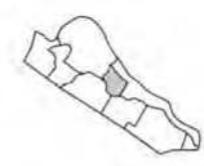
leikki- ja liikuntavälineet tarkentuvat jatkosuunnittelussa

25 m

Kuva 79: Osa-alueen 4 suunnitelma 1:750.

Kuvat 80.-89.
Ideakuvia leikki- ja
toiminta-alueesta.

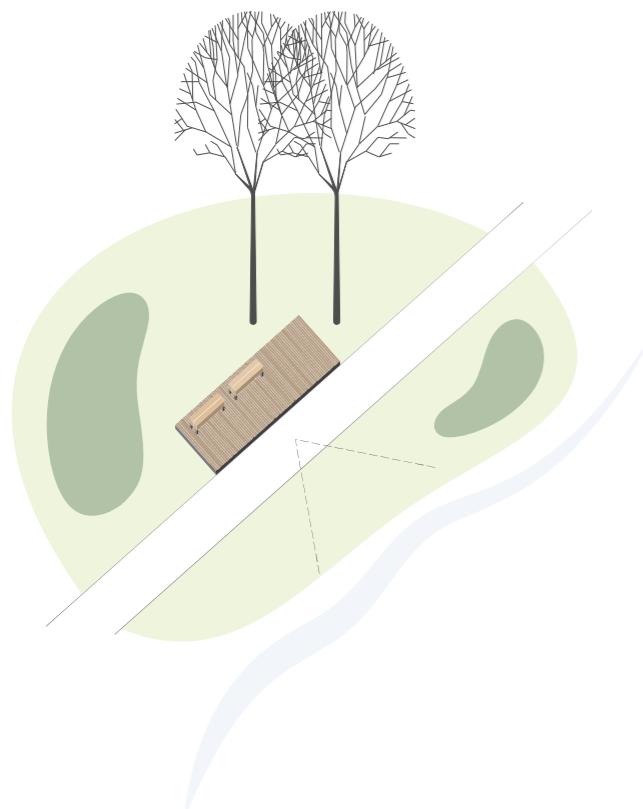
Osa-alue 5: Viljelypalsta-alue

Nykytila

Nekalan viljelypalstojen alue on avointa ympäristöä, jota reunustavat puistomaisen luonteiset, avoimet ja puoliavoimet ympäristöt. Viljelypalstojen läntinen sivu on luonteeltaan niittyosien ja puustoisten alueiden luonnetta, josta pohjoisosa on niittyvoittoista ja eteläosa pensaikkoisempaa ja pienipiirteisempää. Rannan tuntumassa kasvillisuus on voimakkaasti pensoittunut. Alueella ei esiinny erityisiä luontoarvoja eikä huomionarvoisia kasvillisuus- tai kasvikohteita.

Kuvat 90.-92. Valokuvia nykytilasta. Alueen luoteisosassa on niittyalue, jolla kasvaa puita. Kaakkoisosa on aktiivisessa käytössä olevaa viljelypalsta-aluetta.

Kuva 93.-94. Rannan huonokuntoinen pysähdyspaikka (alla) uusitaan luonnontarkkailupaikkojen periaatteiden mukaan (yllä).

Suunnitelma

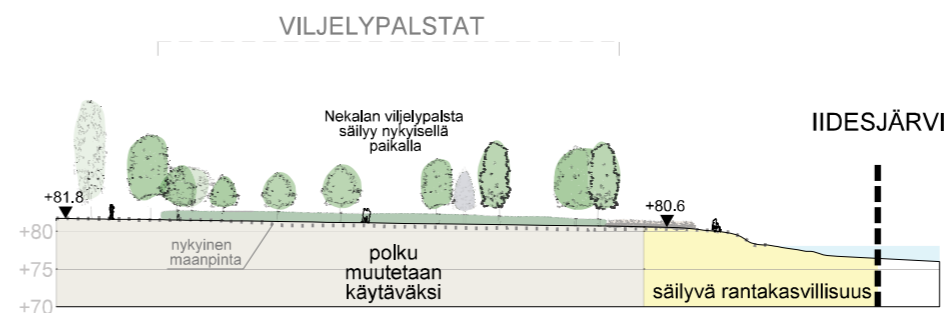
Viljelypalstat säilytetään. Palstojen vierestä ohjataan puistokäytävät, jotka sujuvoittavat pääsyä rantaan. Puistokäytävien ja palstojen väliin istutetaan pensasnauhat, jotka rajaavat viljelyaluetta paremmin yleisestä puistoalueesta. Palsta-alue pidetään kuitenkin avoimena, eikä näkymiä palstoille tai niiden yli haluta estää. Viljelypalstojen eteläpäätyyn tehdään oleskelualue, josta puiston käyttäjät voivat katsella viljelytoimintaa ja monimuotoisia hyötykasveja.

Viljelypalstojen viereisen niittyalueen pusikoistumista pyritään välttämään. Niitty pidetään avoimena hoidon keinoin.

Monimuotoisuusarvio

Viljelypalsta-alue on Urban-luokkaa ja puustoinen niittyalue Other neutral grassland -luokkaa. Molemmat on arvioitu laadultaan keskinkertaisiksi.

Suunnitelmassa esitetyt pensasistutukset ja näkymien avaus eivät muuta monimuotoisuuden tilaa. Viljelyalueen itäosa sijoittuu nykytilassa metsäksi osoitetulle kuviolle, joka heikentää hiukan alueen monimuotoisuuspistettä.

Kuva 95. Leikkaus F-F 1:1000.

Kuva 96. Osa-alueen 5 suunnitelma 1:1500.

